

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr.,
Inseracyę oplacają od wiersza w półkolumnie (drukem garment) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 113.

Piątek 17. maja 1850.

Rok bieżący gazety 39.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Portugalia. — Anglia.
— Francya. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Turcya.
— Wiadomości handlowe.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 10. maja. Michał Gallewicz, rodem z Radomyśla. obw. Rzeszowskiego w Galicyi, lat 45 mający, rel. rz. kat., bezżenny, ekonom z Borek, skazany został wyrokiem c. k. sądu wojkowego sekcji Przemyślskiej, za udowodnione mu świadkami i po formie prawa miotane obelgi przeciw Osobie J. M. Cesarza, zaczem za zbrodnię obrażonego majestatu w 2gim stopniu, — tudzież za utajenie palnej broni, na mocy art. 61. §. 3. Terezyańskiego procederu karnego, normy karnej, i proklamacyi z 10. stycznia 1849 na ośmiotygodniowy areszt.

Wyrok ten ogłoszono na dniu 10. maja 1850 i wykonano.

Sprawy krajowe.

(Projekt ministra sprawiedliwości względem potrzeby zaprowadzenia notaryatu.)

Wiedeń, 12. maja. Projekt ministra sprawiedliwości dra. Antoniego kawalera de Schmerling, względem potrzeby zaprowadzenia notaryatu:

„Zamiarem zaprowadzenia notaryatu jest utworzyć instytut rządowy, aby obywatele państwa korzystając z niego, mogli w sprawach prawnych otrzymywać publiczne dokumenta od osób, które do spisania ich przez władzę rządową są wyznaczone i zawierzitelione.

Wyznaczonym do tego osobom, tak zwanym notaryuszom dana będzie osobną ustawą obszerna instrukcya względem wykonywania notaryatu.

W tej instrukcyi będzie wymieniono, z jakimi formalnościami mają wykonywać akta notaryatu, a to nie tylko ułożone przez nich w oryginale i zachowane dokumenta, lecz także bezpośrednio ekspedycye, to jest legalizacye, potwierdzenia daty, widymowania, tłumaczenia, poświadczenia życia, wexlowe protesta i tym podobne, następnie w jakiej formie mają wydawać kopie autentyczne, tudzież inne odpisy.

Napisane według przepisów tej ustawy akta notaryatu będą miały moc dokumentów publicznych i względem sprawy, dla której były napisane, przeciw każdemu zupełny dowód stanowią. Także sama moc dowodu przysłużyć będzie także autentycznym wydaniom notaryuszów. Jednakże pozwolony będzie dowód, że oryginalny akt notaryusza umyślnie niedokładnie był napisany lub sfałszowany, tudzież, że napisanie jest nieprawdziwe lub że z aktem oryginalnym się niezgadza.

Między układającymi się stronami nie będzie pozwolony zarzut sprawy pozornej.

W ogóle wolno będzie partyom, do swoich spraw prawnych między żyjącymi równie jak do ostatecznych rozporządzeń, domagać się urzędowej czynności notaryusza, lub nie.

Od tego będą następujące wyjątki:

a) Dla ważności sprawy prawnej potrzebny jest akt notaryatu:

1. przy potwierdzeniu o otrzymaniu doliczonego posagu lub cesyi;
2. przy innych potwierdzeniach o odebraniu, przy rewersach długu, i ugodach między małżonkami;
3. przy wszystkich paktach małżeńskich;
4. przy wszystkich pisemnych ugodach między ślepyimi i głuchymi, którzy czytać nie umieją, między niemymi i głuchoniemymi, którzy ani pisać ani czytać nie umieją, w miarę jak nie zostają pod kuratelą, a przeto te sprawy osobiście chcą załatwić;
5. przy ostatecznych rozporządzeniach niemych i głuchoniemych, jeżeli takowe ich własną ręką nie są napisane i podpisane;
6. przy protestach wexlowych.

b) Dla bezwarunkowego wpisania (wcielenia) do ksiąg publicznych potrzebny jest akt notaryatu do wszystkich dokumentów, które przez władzę publiczną nie są wydane.

Wyłączości te jednak (a, 1—6 i b) wejdą w moc obowiązującą aż do czasu, który będzie osobno ogłoszony. Czas ten wyzna-

czy minister sprawiedliwości ze względem na to, jak dalece w rze-
czonych krajach koronnych będzie już nominowana dostateczna liczba notaryuszów.

Mianowanie notaryuszów należy do ministra sprawiedliwości. On wyznacza w dekrete nominacyi siedzibę, w której mianowany ma zająć trwały pobyt i okręg, w którym uprawniony jest urząd swój wykonywać.

W okolicy każdego sądu okręgowego ma być postanowiony przynajmniej jeden notaryusz, przy siedzibach sądu krajowego ma być dwóch, a po większych miastach kilku notaryuszów. Według zasięgniętych wiadomości o potrzebie, należy wydać takie rozporządzenia, któreby mogły zapewnić publiczności pożyteczne usługi tego ważnego instytutu wszędzie gdzie ich potrzeba.

Dla ubiegania się o potrzebne już teraz posady notaryatu mają niezwłocznie naczelné sądy krajowe konkurs rozpisac.

Rozpisanie konkursów nastąpi w ten sposób, że mające być obsadzone poza obrębem siedzib sądów krajowych posady notaryuszów będą tylko co do okręgu wymienione, miejsce pomieszkania zaś tych notaryuszów będzie aż później wyznaczone z wszelkim względem tak na stosunki miejsca i ludności jak i na uzasadnione życzenia ubiegających się.

Dla uzyskania posady notaryatu potrzebne są:

1. Obywatelstwo państwa austriackiego.
2. Pełnoletność fizyczna.
3. Zupełne używanie praw obywatelskich.
4. Znajomość języków używanych w tym okręgu, w którym ubiegający się chce być postanowionym.
5. Dobrze złożony egzamin notaryatu, do którego będą przypuszczeni ci, co studia praw ukończyli, a przeto albo przy sądzie, albo u adwokata albo przy urzędzie fiskalnym trzyletnią praktykę odbyli.

Przy pierwszym mianowaniu uwolnieni są od wykazania się złożonym egzaminem notaryatu:

a) Adwokaci a więc i notaryusze wexlowi, którzy oraz są adwokatami, tudzież ci kandydaci adwokatury, którzy z dobrym skutkiem złożyli egzamin adwokacki czyli fiskalny.

b) Istnący ageuci publiczni.

c) Wszyscy urzędnicy sprawiedliwości, którzy lubo bez dekretu uzdolniającego do wyboru na mocy osobnego pozwolenia, przy patrymonialnych, komunalnych lub monarchicznych sądach wykonywali już niezawiesznie przynajmniej przez trzy lata juryzdykcyę cywilną, i od wykonywania jej nie są już nad pięć lat oddaleni. Następnie wyżsi urzędnicy (okręgowi komisarze, adjuakci itd.) zaopatrzeni w dekreta uzdolniające na urząd cywilnego sędziego zniesionych przez nowy statut sądownictwa okręgów politycznych. Oprócz tego może naczelný sąd krajowy dla pierwszej nominacyi i po uprzednim dokładnem rozpoznaniu udowodnionego już praktyczną czynnością stopnia zdatności zaproponować na posady notaryuszów także zaopatrzonych dekretami na urząd cywilnego sędziego konceptowych urzędników władz sądowych, którzy sędziowskiego urzędu jeszcze samostnie niewykonywali.

Każdy notaryusz obowiązuany jest kaucyę złożyć. Ta postanawia się dla stołecznego miasta monarchii na 8000 zr., dla głównych miast krajów koronnych, liczących więcej niż 30,000 mieszkańca, na 5000 zr., dla innych miast, w których krajowy sąd ma swą siedzibę, na 2000 zr., a dla wszystkich innych miejsc na 1000 zr.

Kaucyę te można złożyć w gotowych pieniądzech albo w brzmiających na oddawcę, w monecie konwencyjnej uprocentowanych cesarsko-austriackich zapisach długu rządowego, obliczonych według giełdowego kursu w dniu złożenia, jednakże nie nad wartość imienną.

Połączony z pensyą urząd publiczny nie zgadza się z notaryatem.

Mianowani notaryusze, oprócz swego urzędu, za którego wykonywanie mogą się upominać od udających się do nich stron, stosownych, według ogłoszonej taryfy policzonych należności, będą obowiązani także pełnić urząd komisarzy sądowych, jeżeli do tego według mającego być wydanym przepisu albo od stron będą wezwani, albo powszechnym lub osobnym rozkazem sądu postanowieni. Sprawy, które jako komisarze sądowi pełnić mają, są następujące:

a) Spisanie majątku w przypadkach śmierci (obsygalacya), wykonanie wszystkich w drodze spuścizny potrzebnych aktów, które poprzedzającą sądową decyzją nie są zawarowane, i przedłożenie sądowi sprawozdania w tej mierze;

b) sądowe detaxacye tak wewnątrz jak i poza obrębem spraw spornych;

c) sądowe licytacye ruchomych dóbr wewnątrz i poza obrębem spraw spornych;

d) sądowe licytacje nieruchomości dóbr poza obrębem spraw spornych;

e) oprócz tego może być poruczona notaryuszom także rewizja rachunków opiekuńczych i podziałów majątkowych.

Za wykonywanie przez notaryuszów jako sądowych komisarzy spraw, będą mogli upominać się o uregulowane późniejszymi przepisami wynagrodzenie.

(Przyzwolone najwyższem postanowieniem Jego ces. Mości względy dla insurgen-
tów, którzy wrócili z Widdynia.)

Wiedeń, 13. maja. Na poprzedzony uchwałą rady ministerjalnej najuniższymi wniosek ministerjum wojny przyzwolił Jego ces. Mość najwyższem postanowieniem dla tych insurgen-
tów, którzy wrócili z Widdynia, o ile są obywatelami państwa austriackiego, stosownie do uchwały ministerstwa wojny z 17go kwietnia 1850, na następujące względy:

1) Tym szeregowcom insurekcyjnej armii węgierskiej, którzy przed wybuchnięciem rewolucji w c. k. armii nie służyli, a stosownie do proklamacji z 16 października 1849 po powrocie swym z Widdynia do niej wcieleni zostali, przyznana zostanie w razie zdatości do służby wojennej ośmioletnia kapitulacja. Przeciwnie zaś Indzie tej kategorii, którzy albo niezupełnie zdolni są do służby, albo też 38 rok życia już nkończyli, mają być całkiem wydaleny z wojska.

2) Indywiduom, które przed rewolucją jako kadeci własnym kosztem, podoficerowie lub szeregowcy w c. k. armii a potem w równej randze albo też jako oficerowie w armii insurekcyjnej służyli, dozwala się po powtórnem wcieleniu ich do c. k. armii, dawniejszy czas służby w tej armii doliczyć do kapitulacji swojej.

3) Oficerowie insurekcyjni bez różnicy, czyli przedtem jako oficerowie w armii cesarskiej lub wcale w niej nie służyli, skoro po powrocie swym z Widdynia przez komisję śledczą i purifikacyjną zostali uznani za niewinnych, mają być natychmiast puszczeni na wolność, lub jeżeli już są wcieleni do c. k. armii lecz dalej służyć nie chcą, wydaleny zupełnie z wojska, jednakże w obu razach bez uwolnienia ich od powszechnego obowiązku do służby wojskowej, jeźliby takowemu później przy rozpisanej prawnie rekrutacji podlegać mieli.

4) Zaden z tych insurgen-
tów, którzy powrócili z Widdynia, niemoże być za udział w powstaniu ani oddanym do kompanii karnych, ani do dłuższej kapitulacji nad ośmioletnią przymuszonym, ani też pod względem swej promocji inaczej niż inni żołnierze traktowanym.

5) Nakoniec raczył Jego ces. Mość nłaskawić wszystkich insurgen-
tów skazanych przez komisję śledczą, którzy ani przewodzcami ani też odznaczającymi się uczestnikami rewolucji tej niebyli.

(Wand.)

(Ogłoszenie Tryestyńskiej komisji municypalnej.)

Tryest, 10. maja. „Osservatore Triestino“ zawiera następujące ogłoszenie Tryestyńskiej komisji municypalnej:

„Mieszkańcy i Obywatele Tryestu! Zwierchność Wasza municypalna ma tę przyjemność oznajmić Wam o nastąpić mającem przybyciu J. M. Cesarza Franciszka Józefa I. do Tryestu dla położenia węgielnego kamienia do tej kolei żelaznej, która ze szczególnego względu na pomysłność naszego miasta portowego ma być wzniesiona.

Powinniśmy ukochanego monarchę powitać z radością serdeczną, który zająwszy tron swoich przodków, nadał narodowi obszernego swego państwa konstytucję, zasadzającą się na zjednoczeniu wszelkich sił, na porównaniu i równouprawnieniu wszystkich narodowości, jako niemniej zabezpieczył przyszłość miasta Tryestu, gwarantując i potwierdzając osobnym statutem nadane mu od Jego cesarskich poprzedników przywileje.

Oby za liczne i wielkie dobrodziejstwa te doznał Monarcha wśród nas tak żywej wdzięczności, radości i tak wiernego przywiązania dla świetnej dynastji Habsburgsko-Lotharyngskiej, jak to ludność Tryestyńska przy każdej sposobności okazywała.

Dla nadania właściwego wyrazu uczuciom wszystkich mieszkańców, zajęła się municypalność przy pomocy podpisanej komisji i różnych korporacji urządzeniami dla okazania publicznej radości z powodu przybycia monarchy, które wsparte Waszym entuzjazmem będą dla serca Jego cesarskiej Mości przyjemne.“ (Następuje program.)

— 11. maja. Znaczna liczba osób, należących do wyższych klas towarzystwa naradzała się wczoraj na umyślnem zgromadzeniu nad tem, jakimby sposobem upamiętnić najgodniej spodziewane przybycie J. M. Cesarza do Tryestu.

Wniosek względem wzniesienia instytutu dla umiejętności, sztuk, handlu i przemysłu przyjęto jednogłośnie, i mianowano komisję, mającą się zająć nłożeniem tyżącego się statutu organicznego.

Dzisiaj (o 1 godzinie popołudniu) zagał pan minister sprawiedliwości, Schmerling, nowy trybunał najwyższy mową, na którą odpowiadali p. prezydent v. Burlo i p. prokurator państwa Bakesch.

(Ogłoszenie urzędowe. — Rozporządzenie Jego ces. Mości.)

Medyolan, 7. maja. Urzędowem ogłoszeniem zagrożono tym osobom, któreby tajemnie, bez zaopatrzenia się należytemi paszportami, zwiedzały Szwajcaryę lub Piemont — karą aresztu do 3 miesięcy.

— J. M. Cesarz raczył rozporządzić, izby żołnierzy, którzy kapitulację swoją wysłnżyli, rozpnszczono do domu; tym zaś lomb. wenc. konskrybowanym, znajdującym się w armii włoskiej, którzy się zawsze wiernie zachowali, opuszczono dwa lat z ich służby, a znajdującym się po-za granicami Włoch i równie nieposzlakowanej wierności, jeden rok służby darowano.

(W. Z.)

(Depesza telegraficzna.)

Tryest, 12. maja o 5tej godzinie 35 min. popołudniu.

J. M. Cesarz wyjechał dzisiaj o godzinie 6tej z Lublany, a na granicy Istrii czekał Go z powitaniem cywilny i wojskowy gubernator hr. Wimpffen. O godzinie 12tej przybył J. ces. Mość na wzgórze Opezya, gdzie w pysznie wybudowanym pawilonie z widokiem na miasto Tryest i pobraża morskie przyjmowali Go jak najuroczyściej rada gminy Tryestu i wszystkie władze. J. M. Cesarz przesiadł się następnie do innego ekipażu, w którym przy asystencji długiego szeregu powozów i wśród wystrzałów z dział kasztelu i okrętów w zatoce stojących, tużież wśród radośnych okrzyków licznie zgromadzonych mieszkańców — wjechał do miasta, i wysiadł w gubernatorskim pałacu.

Radość mieszkańców Tryestu była nadzwyczajna. Dzień pogodny i ciepły sprzyjał tej uroczystości.

(W. Z.)

(Depesza telegraficzna.)

Ces. namiestnik w Tryescie do ministerjum spraw zagranicznych. Ces. poselstwo w Atenach donosi z 7go maja:

Flota angielska pod rozkazami wice-admirała Parker odplynęła 4go b. m. z pod Salamis w kierunku do Malty. Dwa okręta do floty tej należące pozostały na stacyi pod Atenami. — W Grecyi spokój zupełny.

(W. Z.)

Ameryka.

(Dyskusya w Senacie.)

Washington, 16. kwietnia. W dyskusji nad przypuszczeniem Kalifornii do federacyi Stanów zjednoczonych przyszło do tego, iż deputowani południowi deputowanym północnym grozili oderwaniem się od związku. Kwestya zakazu niewolnictwa ze strony Kalifornii była powodem tej seysyi. Do tego przyszło stopnia, iż jeden z depntowanych, pan Foot, będąc na mownicy, wydobyl pistolet i z odwiedzionym kurkiem wymierzył do pułkownika Benton, który obrażony jego sarkastyczną mową, powstał z miejsca i szedł ku mownicy. Po upływie pół godziny uspokoił się przeciwnicy, a posiedzenie trwało dalej wśród burzliwej dyskusyi.

(B. Z.)

(Wiadomości z zjednoczonych Stanów Ameryki północnej.)

New-York, 20. kwietnia. Dzienniki wychodzące w Washington donoszą, że wszelkie pogłoski o zmianie gabinetu są bezzasadne. Senat odroczył na dwa tygodnie wszelką dyskusję nad kwestyą niewolnictwa, z powodu gwałtownej sprzeczki między pułkownikiem Benton a panem Foot.

Dziennik „New-York Herald“ donosi, że rozpoczęte już są negocjacje dla przyłączenia wyspy St. Domingo do Stanów zjednoczonych. Zdaje się, że gabinet amerykański dla pozyskania popularności gorliwie zajął się tą sprawą.

(Ind.)

Portugalia.

(Wiadomości bieżące z Lizbony.)

Londyn, 8. maja. Poczta Lizbońska przynosi wiadomości po dzień 29. kwietnia: Margrabina Loule, ciotka królowy Portugalskiej przybyła z swym synem na paropływie. Podróżuje do Francyi. — Położenie portugalskiego gabinetu jest zawikłane, mianowicie co do stosunków finansowych. O uchwaleniu nowych podatków dla pokrycia niedoboru nie ma co myśleć, a zatrzymanie wysokiej taryfy sprzyja tylko przemysłowi. Amerykański minister Clay nie przyjmuje żadnego kompromisu względem pretensyi północnej Ameryki, i łatwo być może, że stany poprą pretensye te wysłaniem floty. — Księżę Joinville uszedł szczęśliwie niebezpieczeństwu, które zagrażało jego życiu. Płynąc bowiem na statku rzeką pod Kadyksem, przeleciała mu tuż nad głową kula karabinowa, posłana za jednym przemysłnikiem.

(D. R.)

Anglia.

(Uгода z stowarzyszeniem paropływów zachodnio-indyjskich.)

Londyn, 7. maja. Po długich negocjacyach zawarła admirałicya ważną ugodę z królewskim stowarzyszeniem paropływów zachodnio-indyjskich ku transportowaniu depeszy między Anglią, Antylami, golfem meksykańskim i Ameryką południową. Na mocy tej ugody odplynie co 14 dni parostatek pocztowy z Southampton, udając się prosto do Saint-Thomas. Z tego punktu odplyną trzy statki pocztowe, jeden do Hawany i do Golfu, drugi do Portorico, Haiti, Jamaika, San-Jago, Honduras i Nicaragua, a trzeci do małych Antylów i do Guyany; główny steamer odplynie następnie do Chagres z depeszami okrętu „Pacifique“, które odbierze w Panama; inny steamer, pełniący służbę portową na zachodnim wybrzeżu Ameryki południowej, aż do Valparaiso.

Jeden parostatek pocztowy odplynie co miesiąc z Southampton do Rio-Janeiro, zatrzyma się w Madeirze, w Sainte-Croix de Ténérise, na wyspach u przylądku Verd, w Fernambouc i w Bahia; za przybyciem jego do Rio odplynie inny statek pocztowy z depeszami do Buenos-Ayres i do Montevideo.

Podróż z Southampton do Saint-Thomas odbędzie się w 12 dniach zamiast w 16; do Chagres w 18 lub 19 dniach zamiast w 32 lub 34; do Valparaiso w 40 lub 43 dniach, zamiast w 60.

Potężne stowarzyszenie, któremu polecona jest ta służba, posiada już trzynaście wielkich steamerów; w robocie ma jeszcze dziewięć, z których pięć o 2000 do 2300 beczek i z siłą 800 koni. Cała ta służba pocztowa będzie uorganizowana w sierpniu lub najdalej w wrześniu.

Rząd płaci towarzystwu rocznie 240.000 funt. szt. i oszczędza przytem 30.000 funt. szt. zniesieniem służby pocztowej między Falmouth a Brazylią, którą dotychczas pełniły statki marynarki królewskiej.

(Ind.)

Francya.

(Obrady w wydziałach nad projektem do ustawy wyborowej.)

Paryż, 10. maja. Spodziewać się należy, że wyłączone zajęcie się rewizją ustawy wyborowej tak długo trwać będzie, aż dopóki zgromadzenie narodowe nie powzięnie stanowczej uchwały względem projektu ustawy, który ma tej rewizji nadać charakter legalności.

Dziś naradzano się nad tym projektem w wydziałach. Dyskusya wcale nie była ożywiona, ponieważ ani góra ani większa część lewej strony nie miały udziału bądź w debatach bądź w wyborze komisarzy. Tak więc z pomiędzy piętnastu członków wybranych do składu komisji, czternastu są stronnikami ustawy a jeden tylko jest jej przeciwnikiem. Zdaje się jednak, że mimo przeciwnych nadziei umiarkowanej opozycji, rezultat byłby ten sam, chociażby nawet cała lewa strona miała udział w tem głosowaniu. (Ind.)

(Poczta francuska z d. 9. maja.)

Paryż, 9. maja. Prezydent republiki odroczył swą podróż do Fontainebleau na dni kilka. — Dzisiejszy Monitor zawiera liczne nadania orderów osobom wojskowym. — Mimo wczorajszego wotum w zgromadzeniu narodowym, jest miasto zupełnie spokojne i nigdzie nie widać najmniejszego wzburzenia. W przedmieściach St. Antoine i St. Marceau widziano wprawdzie wczoraj wieczór tłumy ludu po ulicach rozbiegających rezultat ostatniego posiedzenia w zgromadzeniu narodowym; nigdzie jednak nie zaburzono spokojności. Liczne patrole przeciągały przez całą noc szczególnie po częściach miasta zamieszkałych przez robotników, i dowiadujemy się dzisiaj, że załoga paryzka pomnożyła się znaczną liczbą wojska. Dzisiaj przybył tu piąty pułk strzelców konnych i umieszczono go w szkole wojskowej na polu Marsa. Dzisiaj przywieziono mnóstwo amunicji wszelkiego kalibru z Vincennes do Paryża. — Wszystkie wojska są skonsygnowane.

Oczekiwano tu, że dzisiejszy Monitor przyniesie dekreta mianujące nowych prefektów, słychać jednak, że to nastąpi dopiero za dni kilka. Oczekują równocześnie odmian w posadach podprefektów, jakoz zdaje się w ogólności, że rząd zwraca w obecnej chwili szczególną uwagę na sprawy departamentalne.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 10. maja. Izba prawodawcza wybrała z grona swego komisję dla ustawy wyborowej; z 15. członków tej komisji należy czternastu do większości. Stronnictwo góry nie miało żadnego udziału w tym wyborze.

Paryż, sobota, 11. maja o god. 8. wieczór. Ministerjum ma zamiar wytoczyć sądowe śledztwo przeciw Napoleonowi Bonaparte, synowi Hieronima za pismo jego o ustawie wyborowej. — Pana Gros odwołano z Aten, w Elysée nie kontenci są z jego czynności. 5% renta 89 fr. 20 cent.; 3% renta 55 fr. 30 cent.

Włochy.

(Dekreta księcia Parmy.)

Parma, 7. maja. „Gazzetta di Parma“ ogłasza dekret książęcy nakazujący organizację jednej baterji polnej z potrzebną liczbą ludzi do służby około 10ciu dział, którzy aż do dalszych rozporządzeń mają zostawać pod rozkazami komendanta korpusu inżynierów. Innym dekretem znowu nakazaną została reorganizacja kompanii gwardyi honorowej w prowincyi Piacenza. (Oestr. Kor.)

(Posiedzenie izby deputowanych i senatu.)

Turyń, 7. maja. Na wczorajszym posiedzeniu izby drugiej debatowano nad wnioskiem ministra spraw wewnętrznych względem uchwalenia kredytu 60,000 franków dla wsparcia tych wojskowych, którzy w obronie Wenecyi mieli czynny udział. Deputowany Valerio podał dwojaką poprawkę: udzielić żądany kredyt ministrowi wojny zamiast ministrowi spraw wewnętrznych, i upraszać w uzasadnionym porządku dziennym ministerjum, izby oficerom wenecjańskim wolno było nosić mundur. Mimo oporu ze strony ministra wojny przeciw drugiej tej poprawce, przyjęto oba wnioski, a do wspomnianego kredytu dodano jeszcze 10,000 franków.

Senat uchwalił na dzisiejszym swem posiedzeniu ustawy, według których mają być przedsięwzięte różne modyfikacje w organizacji sardyńskich uniwersytetów, a mianowicie co do wszechnicy Turyńskiej, gdzie znajdować się będzie osobna katedra dla wykładowa prawa narodów.

Izba druga rozpoczęła dyskusję o ustawie stęplowej, dalszy jej ciąg odroczoneo wszakże na wniosek prezydenta izby.

Prezydent przedłożył następnie izbie pismo ministra sprawiedliwości, żądające upoważnienia do sądowego ścigania dwóch deputowanych, którzy się ze sobą pojedynkowali. Według przepisane go porządku odesłano żądanie to do tyczących się biór, dalej zaś przyjęto mocję deputowanego Pescatore, izby komisję finansową spowodowano do spiesniejszego przedłożenia sprawozdania budżetowego w sprawie oświecenia publicznego. W końcu debatowano w izbie jeszcze nad ustawą o myślistwie, rozpoznawano nadeszłe petycje tyczące się publicznego oświecenia, i sprawdzano przedłożony od ministra finansów wykaz rachunkowy z roku 1847. (W. Z.)

(Rozkaz dzienny ministra wojny generała Kalbermatten.)

Rzym, 4. maja. Minister wojny, generał Kalbermatten, wydał na dniu 1. b. m. następujący rozkaz dzienny: „Jego Świątobliwość, dowiedziawszy się o szkodliwych skutkach, jakie wyniknęły z nadania wojskowych stopni honorowych, które nie tylko naruszają

prawa i zasługi starszości i podkopują zasadę subordynacyi, ale oraz znacznym są ciężarem dla skarbu państwa, — polecił podpisanemu wykonanie następujących rozporządzeń: 1) „Wojskowe rangi honorowe, wyjąwszy przepisy artykułu 3go, zostają zniesione. 2) Indywidua posiadające już stopnie takie, pozostają przy prawie używania ich wraz z połączeniemi z tem podług dyplomu honorowego korzyściami, i wolno im nosić honorowe znaki swej rangi. 3) Oficerowie dobrej kondnity, którzy po 12 letniej czynnej służbie z terażniejszą szarżą dymisjonowani zostali, otrzymują bezpośrednio wyższy stopień honorowy, lecz pobierać będą tylko pensję odpowiednią dawnej ich randze. 4) Ci zaś, którzy prócz powyższych warunków mają za sobą jeszcze znakomitą służbę lub szczególne zasługi, mogą wraz z bezpośrednim wyższym stopniem honorowym otrzymać także odpowiednią jemu pensję. — Prowizoryczny minister wojny — Kalbermatten. (Oestr. Kor.)

(Dekret królewski. — Manewry wojskowe. — Trzęsienia ziemi w Messynie.)

Neapol, 1. maja. Królewskim dekretem datowanym w Caserta 10. kwietnia r. b. rozporządzono na wniosek ministra sprawiedliwości i po wysłuchaniu zdania rady państwa, że żaden urzędnik przy wykonywaniu poruczonej mu prawnie funkcji na zasadzie skargi cywilnej aresztowanym być nie może.

Wczoraj odbyły się na równinach pod Capua w obecności króla i towarzyszącego mu ministra wojny i marynarki księcia Ischitella, wielkie manewry wojskowe.

Od 10. kwietnia dają się czuć w Messynie częste wstrząśnienia ziemi, które jednakże szczęściem niewyrządziły dotąd żadnej znacznej szkody. (Oestr. Kor.)

Niemce.

(Odpowiedź pruskiego rządu na austryacką depeszę z d. 26. kwietnia.)

Frankfurt n. M., 7. maja. Na nową austryacką depeszę z 26. kwietnia nastąpiła jak zapewniają, tymczasowa odpowiedź rządu pruskiego skreślona wcale po formie. W odpowiedzi tej wspomniano, że król pruski wezwał rządy wszystkich państw, które przystąpiły do przymierza z d. 26. maja r. z., ażeby się z nim wspólnie naradziły tak względem mającego się na nowo urządzać interim, jako też względem stanowiska ściślejszego do obszerniejszego związku. — Inne rządy do unii należące dadzą zapewne podobną odpowiedź, a przeto być może, że termin na 10. maja, wyznaczony przez rząd austryacki, będzie przedłużony. (A. a. Z.)

(Hrabia Thun. — Zgromadzenie związkowe.)

Frankfurt n. M., 9. maja. Hrabia Thun, pełnomocnik Austrii na kongresie frankfurckim, przybył tu wczoraj wieczór z Mnichowa, i robił dziś wizyty członkom centralnej komisji związkowej. Słychać, że dopiero jutro odbędzie się pierwsze przygotowawcze posiedzenie kongresu. Zapewniają że jeszcze z pojedynczych państw niemieckich mają być do Frankfurtu powołani mężowie zaufania, którzy będą mieć udział w naradach kongresu pełnomocników nad środkami reformy konstytucyjnej.

— 10. maja. O zagajeniu rozpisane go przez Austrię zgromadzenia związkowego dowiadujemy się dotychczas następujących szczegółów: Hr. Thun kazał poprzednio na dzisiejsze posiedzenie przyrzadzić zwykłą salę posiedzeń komisji interymalnej. Wczoraj popołudniu odwołano jednak ten rozkaz i postanowiono czekać aż dopóki się nieskończy dzisiejsze posiedzenie komisji, poczem lokal ten użyty będzie do ukonstytuowania zgromadzenia plenarnego. Wczoraj wieczór przybył tu także i heski poseł związkowy p. Zeschau, kongres będzie się przeto składał z reprezentantów Austrii, czterech królestw, Hessen-Homburg, i jak słychać, z deputowanych z Limburg i Luxemburg. Z 17 głosów związku ściślejszego mają te państwa 6 głosów i nłamek hrabstwa Hessen-Homburg. Zamierzone zajęcie lokalu służącego do użytku komisji interymalnej ze strony hrabi Thun, zasada się na prawie nadanem przez hr. Thurn i Taxis Austrii, która pałacem związkowym według upodobania może dysponować. (B. H.)

— Pełnomocnikami na kongresie państw mianowani już są następujący panowie: Dla Austrii hr. Thun, dla Saksonii p. Zeschau; dla Hannoveru p. Dettmold; dla Wirtembergu p. Reinhard; dla Bawaryi p. Xylander; dla Luxemburgu p. Scherff; dla hrabstwa Hessen-Homburg p. Holzhausen. Zdaje się, iż z powodu tak małej liczby pełnomocników, obecni na dzisiejszym posiedzeniu wymienią tylko swoje pełnomocnictwa i odroczą swoją czynność, aż dopóki większa liczba pełnomocników się nie zjedzie.

Dziś po południu o 1. godzinie zagaił pełnomocnik austryacki hr. Thun, zebrany tu kongres państw. Dziesięć państw niemieckich było przy tej sposobności reprezentowanych przez swoich pełnomocników. (B. Z.)

(Kurs giełdy frankfurckiej z 10. maja.)

Met. Austry. 5% — 77½; 4½ pct. 67¾. Akcy bank. 1048. Sard. —. Hyszp. 3% — 29⅝. Polskie 300 — 121; 500 — 80½.

Królestwo Polskie.

(Ogłoszenie Heroldyi Królestwa Polskiego.)

Warszawa, 12. maja. Heroldya Królestwa Polskiego podaje do powszechnej wiadomości, iż wedle wypisów zdania Rady Państwa w Departamencie spraw cywilnych i duchownych z dnia 30. listopada 1849 roku, osoby poniżej wymienione w posiadaniu tytułu honorowego hrabięgo z prawem ich potomstwem, najmiłościwiej przez Najjaśniejszego Pana zatwierdzonemi zostały, a

mianowicie: Jan-Nepomucen-Paweł-Frańciszek; Karol - Antoni - Stanisław - Józef - Kalixt; Mieczysław - Marcełi - Stanisław - Józef; Władysław - Stanisław - Józef - Frańciszek; Aniela - Karolina - Róża - Michałina - Marianna i Wanda Jeziercy; Kazimierz - Władysław - Michał - Konstanty; Henryk - Jędrzej - Jan i Zofia - Barbara Starzeiści; Jan Nepomucen - Stanisław - Adam - Józef - Łukasz; Alexander - Michał - Gustaw - Adolf i Alexander; Michał - Władysław - Ireneusz - Andrzej - Józef Wielhorscy.

Warszawa, dnia 22. kwietnia (4. maja) 1850 roku.

P. o. Prezesa, Senator, Jenerał-Lejtnant Rönne.

Tureya.

(Nowe powstanie w Samos.)

Smyrna, 17. kwietnia. Dziś wieczór przybył tu kuryer z listami od agentów rosyjskich z nowego portu i z Samos do rosyjskiego jenerałnego konzula, pana Iwanoff. Dowiadujemy się, że w Samos nowe wybuchło powstanie. Po powstaniu w przeszłej jesieni wygnano z wyspy wszystkich przewodzców, jeden tylko zdołał się ukryć przed śledztwem władzy; nazywa się Antonio Lekatho, jestto człowiek przedsiębiorczy, mający wielki wpływ. Oszańcował się nad morzem we wsi Leka i stawił czoło władzy, która dla przytłumienia tego buntu wysłała do tej wsi w przeszły czwartek paropływ z 250 wojska. Ten oddział wojska odpłynął cicho podczas nocy, otoczył wieś, wziął przewodzcę Lekatho w niewolę i przywiódł go do Vathi, do siedziby namiestnika. Nazajutrz, w piątek dnia 12go kwietnia kazał Mustapha basza przywołać do siebie arcybiskupa i greckich dygnitarzy, i zmusił ich towarzyszyć Lekathowi, którego na pośmiewisko publiczne na osie siedzącego i ogon w rękę trzymającego, po ulicach miasta oprowadzano. Popołudniu porwali się rozdrażnieni Grecy do broni i poczęli walkę z wojskiem turekiem. Przed odejściem kuryera z nowego portu słyszano jeszcze huk dział, a ciągle przybywali uciekający i ranni. Mówią, że tu dziś przywieziono 80 rannych Turków. Okręt "Inflexible" odpłynął na wezwanie jenerała Aupick do portu ateńskiego. (Allg. Ztg.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie bocheńskim.)

Bochnia, 7. maja. Według doniesień handlowych z Bochni, Wieliczki, Wojnicza i Brzeska przedawano tamże na targach w drugiej połowie kwietnia w przecięciu korzec pszenicy po 16r. 8k.—16r.—15r.—15r. 30k.; żyta 10r. 25k.—10r. 42k.—10r.—10r. 30k.; jęczmienia 10r. 30k.—10r. 7k.—10r. 15k.—10r.; owsa 8r. 37k.—8r. 20k.—7r. 30k.—7r. 30k.; hreczki tylko w Wojniczu 15r.; ziemniaków 6r.—8r.—4r. 10k.—5r. Za cetnar siana płacono 3r. 30k.—3r. 4r. 35k.—3r.; nasienia konicza w Bochni 60r.; wełny w Wojniczu 225r. Sag drzewa twardego kosztował 18r.—18r.—16r. 30k.—15r.,

Oprócz wymienionych (w Nr. 104), liczą jeszcze sześć we Lwowie znakomitych zakładów dobroczynności, utrzymywanych poniekąd z własnych funduszów, ale w znaczniejszej części z darów obywatelskich, ze składek pod opieką towarzystwa dam dobroczynności, z zasiłków dostarczanych z kasy miejskiej, i z zaopatrzenia od rządu. Mianowicie **Dóm pracy dobrowolnej**, gdzie każdy kto nie ma zarobku otrzymuje za zgłoszeniem się pomieszkaniem z opałem, i płacy dziennej 6—7 kr. m. za obrabianie wełny, zostaje wyłącznie pod opieką i na funduszu rządowym, a liczy zwykle do 50 osób latem, zimą zaś około 80 zatrudnia.

Dla ubogich zaś bez sposobu do życia a podupadłych na siłach założony jest z darów obywatelskich tak zwany **Dóm ubogich**, utrzymywany ze składek publicznych, a pod zarządem komisji złożonej ze stanów miasta Lwowa. Zakład ten posiada już dóm własny z obejściem obok św. Łazarza przy ulicy szerokiej; mieści 140 podsztych osób płci obojej, zaopatruje ich opałem, odzieniem i żywnością lub stałym datkiem pieniężnym, szczególnie tych biednych, których w domu samym dla szczupłości miejsca pomieścić nie można. Do utrzymania przyczynia się magistrat sam częstokroć gotówką i dodaje rocznie do 50 sagów drzewa na opał.

W dalszych zakładach czelne zajmują miejsce **Instytut Głuchoniemych i Zakład dla Ślepych** opatrzone fundacją, pierwszy ś. p. infułata przy kapitule lwowskiej X. Hoffmana, drugi wspaniałomyślnym darem jw. Wincentego Skrzyńskiego stolnika koronnego, jeszcze za życia wyposażony sumą 18.000 złr. m. k.

Pierwotny fundusz zakładu Głuchoniemych z 16.000 złr. m. k. wcześniejszy kilkunastą laty, urósł ze składek dobroczynnych tak dalece, że obecnie z dochodów własnych utrzymywać się może. Posiada gmach okazały na Łyczakowskim, w którym około 50 Głuchoniemych się mieści, i pod dozorem dobranych nauczycieli pobiera naukę i wykształcenie.

Instytut zaś dla Ślepych kreowany dobrodziejstwem p. Stolnika Skrzyńskiego w r. 1845 dopiero, w samem zostaje zawiązaniu. Po-

miękkiego 13r. 30k.—15r.—12r. 30k.—13r.; funt mięsa wołowego 12 $\frac{1}{2}$ k.—13 $\frac{1}{4}$ k.—12 $\frac{1}{2}$ k.—12 $\frac{1}{2}$ k. i garniec okowity 5r.—4r. 10k.—3r. 10k.—4r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 17. maja.

W monecie konwencyjnej.

	gotówką		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	28	5	33
Dukat cesarski	5	30	5	34
Półimperyal zł. rosyjski	9	33	9	36
Rubel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	37	1	38
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyskie listy zastawne za 100 złr.	99	40	99	54
Galicyskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	99	54	100	6

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. maja. Hr. Stadniński Alexander, z Jasła. — Hr. Tarnowski Tadeusz, ze Stojanowa. — PP. Korytowski Erazm, z Tarnopola. — Obniski Wiktor, z Strzelisk. — Bienkowski Ignacy, z Lanek. — Stanek Józef, z Wiszenki. — Jaruntowski Antoni, z Przemysła. — Jaruntowski Jan, z Twierdzy. — Orłowski Kalixt, ze Zaleszczyk.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. maja. Hrabia Fredro Edward, do Żółkwi. — PP. Grochowalski Zygmunt, do Kopania — Rodkiewicz Seweryn, do Krzywego. — Dombay Dionizy, do Winnik. — Janiszewski Juliusz, do Stryja. — Paydly Frańciszek, do Nowoszyzna. — Lang Emanuel i Ignacy, do Wolicy. — Stobnicki Henryk, do Krakowca. — Górski Seweryn, do Czerwonogrodu. — Chwalibóg Jan, do Lipowiec. — Winnicki Hippolit, do Hnilicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. maja:

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god.zr.	27 11 6	+8,5°	+18°	północ.wschodni	pochm. ☉
2god.zr.	27 11 6	+16,5°	+8°	wschodni	" "
10 g. w.	27 11 5	+13°		cicho	" "

TEATR.

Dziś: komedia polska: „**Lwy i Lwice**“ i produkeya tancerza pana Chapman.

Jutro: komedia Korzeniowskiego przełożona na niemieckie: „**Die Juden**.“

sag acz składkami pomnożony nie jest jeszcze dostateczny, samo wybudowanie gmachu stosownego na umieszczenie Ślepych, wyczerpało znacznie siły; ale znana gorliwość obywatelska o dobro społeczne wróżyć dozwala, że wkrótce wspaniałomyślni dobrodzieje przyzbierają i uzupełnią dostateczny fundusz ku uldze i na pociechę ludzkości.

Innego rodzaju dobroczynności jest fundacya ś. p. Arcybiskupa i Prymasa Franciszka Pisztek, znana pod zazwiskiem **Seminaryum małego**. W gmachu obok pałacu arcybiskupiego wystawionym, znajduje młodzież biedniejsza częścią z łaski, częścią za małą opłatą utrzymanie, pod obowiązkiem sposobienia się do nauk po niższych szkołach przepisanych. Około 60 młodzieży zostaje tam pod dozorem i przewodnictwem nauczycieli i prefekta ze stanu duchownego, a po ukończeniu nauk gymnazyalnych, zostawiono im do woli lub wystąpić zupełnie lub przechodzić do seminaryum wyższego księży, jeżeli czują powołanie w sobie poświęcenia się służbie duchownej.

Do większych zakładów dobroczynnych, należy jeszcze **Bank Pii montis**, czyli urząd zastawniczy, w którym uboższa klasa drobne pożyczki na fanty za małą opłatą (8%) zaciągać może. Dochody zresztą ztąd pochodzące przeznaczone są częścią na utrzymanie instytutu, a częścią w myśl przywileju jeszcze od królów polskich nadanego na uposażenie kapituły obrządku Ormiańskiego.

Nie wymieniamy tu w szczególności wyłącznych zakładów dobroczynnych, jakim jest np. Szpital wyznania mojżeszowego, towarzystwo miłości braterskiej, zakład stauropigialny; ale przemilcząc nie możemy towarzystwa dam dobroczynności zajmującego się z pracą i z poświęceniem darami litości ku wsparciu nieszczęśliwych, którzy sami nie śmieją i wstydzą się jawnej szukać pomocy — a które kosztem własnym częstokroć przy szczupłe uzbieranych składkach opiekuje się domem dziewcząt sierot, zakładem kobiet krawieckim, i ochronkami małych dzieci.